

**De Minister van Veiligheid en
Binnenlandse Zaken, belast met
Buitenlandse Handel**

Aan de dames en heren provinciegouverneurs

Aan de dames en heren burgemeesters

Betreft: Ministerieel schrijven inzake het beheer van de federale fase en de uitvoering van lokale maatregelen

Mevrouw/Mijnheer de provinciegouverneur,

Mevrouw/Mijnheer de burgemeester,

Dit schrijven is een aanvulling op het Ministerieel schrijven inzake het beheer van de federale fase en de opvolging van de federale maatregelen van 15 mei 2020.

Bij Ministerieel Besluit van 13 maart 2020 houdende de afkondiging van de federale fase betreffende de coördinatie en het beheer van de crisis coronavirus COVID-19, werd de federale fase van het nationaal noodplan afgekondigd. Het Koninklijk Besluit van 22 mei 2020 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijke en provinciale niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen stelt dat wanneer de Minister van Binnenlandse Zaken de federale fase afkondigt hij ook instaat voor de beleidscoördinatie van de noodsituatie. De federale fase leidt ook tot de opheffing van de provinciale fase(s) of de gemeentelijke fase(s).

Naast de opgelegde nationale maatregelen in het geldende Ministerieel Besluit is het echter mogelijk dat een lokale overheid uitzonderlijk aanvullende maatregelen kan nemen voor hun grondgebied. De nationale veiligheidsraad van 23 juli 2020 heeft beslist om de burgemeester expliciet te belasten met een nauwgezette controle van de naleving van de maatregelen op hun grondgebied. Hierbij werd door de nationale veiligheidsraad een onderscheid gemaakt tussen preventieve en reactieve maatregelen.

**De Minister van Veiligheid en
Binnenlandse Zaken, belast met
Buitenlandse Handel**

Preventieve maatregelen

Indien er nog geen medische of sanitaire noodzaak of dreiging is om striktere maatregelen te nemen dan de federaal opgelegde maatregelen, kan de burgemeester preventieve maatregelen nemen nadat hij overleg gepleegd heeft met de bevoegde provinciegouverneur en de gewestelijke gezondheidsdienst. Indien dit voorafgaand overleg niet tot een resultaat komt, ligt de beslissing bij de provinciegouverneur. Deze overlegt indien nodig met de Minister van Binnenlandse Zaken via het Nationaal Crisiscentrum (NCCN).

Reactieve maatregelen

Een burgemeester kan ook reactieve maatregelen nemen die als dringend en noodzakelijk kunnen worden beschouwd op basis van een kwalitatieve evaluatie en bijhorend alarmsignaal van de regionale gezondheidsdienst aan de burgemeester:

- 1) Voor zover deze maatregelen enkel een impact hebben op het eigen grondgebied en waar er geen noodzaak is om bovenlokale middelen in te schakelen. Deze maatregelen dienen onverwijld gecommuniceerd te worden aan de provinciegouverneur en het NCCN. De betrokken burgemeester is zelf verantwoordelijk voor de communicatie en informatiedeling van de genomen maatregelen. De burgemeester zorgt er dan ook voor dat de maatregelen duidelijk en via alle mogelijke kanalen verspreid worden met een duidelijke vermelding van de maatregel zelf en het gedrag dat moet worden nageleefd (verbaal en visueel).
- 2) Reactieve maatregelen die een impact hebben op andere gemeenten en/of die de inzet van bovenlokale middelen vereisen kan de burgemeester nemen nadat hij overleg gepleegd heeft met de bevoegde provinciegouverneur en de regionale gezondheidsdienst. Indien dit voorafgaand overleg niet tot een resultaat komt ligt de beslissing bij de provinciegouverneur. Deze overlegt indien nodig met de Minister van Binnenlandse Zaken via het Nationaal Crisiscentrum (NCCN).

Het doel van deze scenario's zijn snelle en tijdelijke maatregelen om een opstoot of cluster in te dijken. De maatregelen duren tot de toestand genormaliseerd is en worden dan opgeheven. In dit scenario krijgt de burgemeester een kwalitatieve evaluatie van de regionale gezondheidsdienst die overleg heeft gepleegd met de federale gezondheidsinspecteur en die een signaal geeft aan de burgemeester dat maatregelen nodig zijn.

**De Minister van Veiligheid en
Binnenlandse Zaken, belast met
Buitenlandse Handel**

Indien de burgemeester van een andere bron te horen krijgt (bijvoorbeeld een directeur van een woonzorgcentrum) van een mogelijke onrustwekkende situatie, dient de burgemeester onmiddellijk in overleg te treden met de regionale en federale gezondheidsdiensten met het oog op een kwalitatieve evaluatie van de toestand. Indien er tijdens het overleg tussen de burgemeester en de regionale gezondheidsdiensten blijkt dat er maatregelen genomen moeten worden die toch een impact hebben buiten de grenzen van de gemeente, neemt de burgemeester onverwijld contact op met de provinciegouverneur met een voorstel van aanpak.

De provinciegouverneur heeft als taak de burgemeester te adviseren, te gidsen en te waken over de proportionaliteit en de coherentie van de maatregelen. De provinciegouverneur zal ook argumenten uitwisselen met de Minister van Binnenlandse Zaken via het NCCN. Het NCCN verbindt zich ertoe om 24/7 en binnen het uur een positief advies te verlenen aan de provinciegouverneur indien geen contra-indicaties worden vastgesteld. Indien er contra-indicaties worden vastgesteld zal het NCCN onverwijld een coördinatievergadering met zijn partners organiseren.

In overleg met de provinciegouverneurs en het NCCN is er een niet-limitatieve lijst van maatregelen opgesteld die een burgemeester kan nemen om preventief of reactief op te treden om het coronavirus COVID-19 te bestrijden. Deze lijst vindt u als bijlage bij deze brief.

Ik ben ervan overtuigd u met deze informatie van dienst te zijn geweest en dank u voor de goede samenwerking.

Brussel, d.d. 24 juli 2020

Met de meeste hoogachting

Pieter De Crem

**De Minister van Veiligheid en
Binnenlandse Zaken, belast met
Buitenlandse Handel**

Bijlage: maatregelen lokale besturen

Deze niet-limitatieve lijst van mogelijke maatregelen koppelt een bepaalde situatie aan specifieke maatregelen die kunnen genomen worden. De toepassing ervan gebeurt in overleg met de provinciegouverneurs en desgevallend NCCN. De bestuurlijke maatregelen gemarkeerd in het **vet**, kunnen worden genomen voor zover zij geen impact hebben op nabij gelegen gemeenten, het nationaal niveau of waar de noodzaak is om nationale middelen in te schakelen.

Situatie 1 : de mensen zitten NIET MEER SAMEN in een collectiviteit

- Nadruk op tracing en individuele quarantaine van betrokkenen.
- A priori geen specifieke bestuurlijke maatregelen buiten de collectiviteit.
- Binnen een collectiviteit zijn de volgende maatregelen mogelijk:
 - Verluchten, ontsmetten, desinfecteren ruimtes;
 - **Sluiten van een collectiviteit gedurende een bepaalde periode;**
 - Eventueel 'nieuwe' bewoners preventief in quarantaine plaatsen.
- Testen.

Situatie 2 : de mensen zitten WEL NOG SAMEN in een collectiviteit en moeten samen in quarantaine en dit gedurende meerdere dagen

- Binnen collectiviteit :
 - Verluchten, ontsmetten, desinfecteren ruimtes.
 - Indien mogelijk afstand creëren tussen de 'bewoners', eventueel per 'bubbel'.
 - Geen nieuwe bewoners toelaten.
- Buiten collectiviteit:
 - Organisatie van de zorg voor 'bewoners' en extra voorzorgsmaatregelen voor hulpverleners.
 - **Organisatie civiele veiligheid: extra voorzorgsmaatregelen voor hulpverleners.**
 - **Betrokken instelling of zone afschermen: niemand binnen of buiten tenzij voor werk, voeding, medische noodzaak.**
 - **Openbare orde: zorgen voor 24/7 bewaakte IN en OUT, handhaven maatregelen, politiepatrouilles, extra aandacht en begeleiding voor 'druk' van buitenaf zoals familie, pers, etc.**
 - **Logistiek: aanvoer van drinkwater/voedsel/medicatie/ materiaal voor afbakening zones.**

**De Minister van Veiligheid en
Binnenlandse Zaken, belast met
Buitenlandse Handel**

- **Communicatie: sensibiliseren van de mensen binnen en buiten de collectiviteit, informeren familie/pers.**
- **Opvang van familie/geïnteresseerden/pers buiten de collectiviteit.**
- **Indien geen volledige quarantaine: beperken van uitstappen tot noodzakelijke verplaatsingen zoals de aankoop van bijvoorbeeld voedsel en medicatie en met de nodige voorzorgsmaatregelen (alleen, korte periode, dragen van een mondmasker).**
- **Testen.**

Situatie 3 : uitbraak buiten een collectiviteit

- **Verbieden ziekenhuisbezoek/bezoek aan woonzorgcentra of serviceflats behalve voor noodzakelijke zorg (thuisverpleging en mantelzorg), verbieden bezoek gevangenissen.**
- **Sluiten van plaatselijke winkels en ondernemingen met uitzondering van voedingswinkels, winkels voor dierenvoeding, apotheken, krantenwinkels, tankstations + het verplicht stopzetten van zelfstandige beroepen met uitzondering van medische beroepen voor dringende hulpverlening (arts, tandarts, dierenarts, etc.) en dringende herstellingen van infrastructuur indien het welzijn en gezondheid in het gedrang komen (bijvoorbeeld dringende herstelling verwarming).**
- **Bewaken IN/OUT van de getroffen zone.**
- **Verbieden van markten, kermessen en andere ambulante activiteiten.**
- **Verbieden van evenementen, sportwedstrijden en allerhande culturele activiteiten.**
- **Sluiten van plaatselijke horeca.**
- **Telewerk verplichten, behalve bij kritische beroepen.**
- **Sluiten van crèches en scholen en stopzetten van naschoolse activiteiten en buitenschoolse opvang, academies voor muziek, woord en dans, etc.**
- **Beperken van verplaatsingen tot noodzakelijke verplaatsingen binnen de getroffen zone. Uitzonderingen zijn import binnen de wijk van noodzakelijke bevoorrading zoals voedsel, medicatie, etc.**
- **Fysieke activiteiten beperken tot diegenen waarbij fysieke afstand met anderen gehouden kan worden (bijvoorbeeld wandelen, fietsen) en enkel met gezinsleden die onder hetzelfde dak wonen.**
- **Sluiten van sportetablisementen en fitness.**
- **Beperken van openbaar vervoer binnen de zone voor strikt noodzakelijke verplaatsingen en indien er geen andere mogelijkheid is .**
- **Stopzetten van taxi's en andere transportdiensten op aanvraag.**
- **Stopzetten van erediensten, ook niet in kader van religieuze hoogdagen (plaatsen van erediensten mogen open blijven), behalve begrafenissen en in beperkte kring.**

**De Minister van Veiligheid en
Binnenlandse Zaken, belast met
Buitenlandse Handel**

- Sluiten van gemeentediensten met uitzondering van de bibliotheek die in afhaalmodus werkt en afvalophaling.
- **Verbieden van samenscholingen.**
- **Sluiten van regionale, provinciale en gemeentelijke domeinen, parken en bossen.**
- **Sluiten van hotels/aparthotels en andere types van logement.**
- **Verplichten van mondkmaskers.**

Mogelijke gevolgen buiten de getroffen zone waar maatregelen worden genomen

Lokaal

- **Opvang van bewoners van een collectiviteit die niet op de plaats waren en dus 'buitengesloten' zijn;**
- **Voorzien van aan- en afvoer van levensmiddelen en afval;**
- **Voorzien van controlepunten en wegomleggingen buiten het getroffen gebied;**
- Verhogen van ziekenhuiscapaciteit in de omgeving;
- Verhogen capaciteit politie/civiele bescherming;
- Bij beperkingen het voorzien van omleggingen voor het openbaar vervoer;
- **Politiebesluit dat alles juridisch sluitend maakt.**

Nationaal

- Communicatie
- Coördinatie middelen:
 - Civiele bescherming/defensie voor logistiek en ondersteuning, extra aandacht voor middelen om zone af te bakenen en extra beschermingsmiddelen voor hulpverleners/intervenanten;
 - Coördinatie inzake mobiliteit;
 - Inzet en versterking politie, extra aandacht voor personeel om zone af te bakenen;
 - Economie : tijdelijke werkloosheid/financiële tegemoetkoming getroffen bedrijven in zone;
 - Regionaal : Onderwijs : sluiten van scholen in zone;
- In toeristisch gebied: coördinatie met Buitenlandse Zaken/ambassades/internationale pers.